

สุด ASTV ผู้จัดการ สัปดาห์

วันที่ 13-19 กรกฎาคม 2556 ปีที่ 4 ฉบับที่ 197

“เพ็ญ-สุมากรณ์”
เมื่อชีวิต...
มันแน่นอน!

Lite 25

เฮ้ย!!...มีคลิปพวกเราไหลว่ะ!!

ข่าวร้ายของพวกเธอเล่นเซ็กส์หนุ่ม

กะทกรู้แค่ขายต้อ

แต่ขายหัว
ขาย
คึกคัก

ตลิ่งปหุสโตช

50.

ISSN 1906-7178

9 771906 717019

ลลินธรร เพ็ญเจริญ

เปิดตัว ‘คนบาป’

เวลาที่พบเห็นพฤติกรรมเชิงลบของคนในสังคม แต่ละคนมีทางเลือกในการโต้ตอบที่แตกต่างกันไป

เมื่อไม่เลือกที่จะใช้ความรุนแรง และขณะเดียวกันก็มีอาจหลบปล่อยผ่าน หรือเตือนสติตัวเองด้วยคำพระพร้าสอนแต่เพียงอย่างเดียวว่า ‘มันเป็นเช่นนั้นเอง’ ใครบางคนจึงมีอีกหลายทางเลือก?

ดังเช่นศิลปินหญิงคนนี้ **ลลินธรร เพ็ญเจริญ** (ผู้ที่ภาพลักษณ์ภายนอกชวนให้นึกถึงคุณหมอ หรือนักวิทยาศาสตร์) เลือกที่จะต่อกรกับพฤติกรรมเชิงลบในลักษณะต่างๆ ด้วยการวาดออกมาเป็นภาพ และแอบหวังว่า เมื่อคนเหล่านั้น ผู้ที่เธอนิยามว่าเป็น **คนบาป** (Sinnerman) ผ่านมาพบเห็น น่าจะเปลี่ยนแปลงไปสู่การมีพฤติกรรมในเชิงบวกได้บ้าง

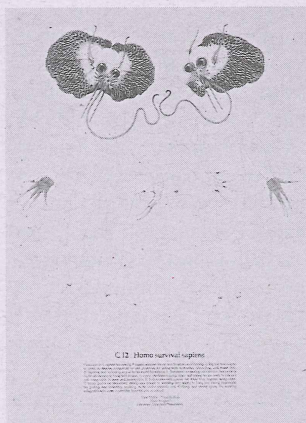
เหตุการณ์ใดในชีวิตกันหนอที่จุดประกาย จนเธอต้องวาดออกมาเป็นภาพวาดเกือบ 10 ชิ้น และแสดงให้ชมผ่านนิทรรศการแสดงเดี่ยวครั้งแรกของตัวเอง

“เป็นเรื่องที่คิดค้นประสมโดยตรง และรู้สึกที่เราพยายามอ่านแกมคน อะไรทำนองนั้น เนื่องจากเราอ่านไม่ทะลุปรุโปร่ง ก็เลยอยากจะทำใจ และศึกษาว่าคนเหล่านี้มีพฤติกรรมอย่างไร คิดอย่างไร

เช่น คนที่มีพฤติกรรมชอบชมผู้อื่น จมใจใหญ่กว่า ชมคนที่ต่ำกว่า ชมแหง เสียงดู เสียงดังใส่ หรือว่าคนที่มีพฤติกรรมโกง ซึ่งเราเจอมาตั้งแต่เด็กๆ แล้ว

หรืออย่างเวลาไปเดินห้าง ถ้าแต่งตัวไม่ได้พนักงานห้างก็จะไม่ต้อนรับ แต่วันไหนแต่งตัวดี เราแทบจะกลายเป็นนางฟ้า (ซึ่งที่วันนั้นมันเงินหรือเปล่านั้นไม่รู้) สิ่งเหล่านี้มันสะสมอยู่ในใจมาเรื่อยๆ จนทำให้วันหนึ่ง เราเกิดคำถามขึ้นมาว่า มันเป็นเรื่องอะไร ออกการศึกษา

และการที่ดิฉันแต่งตัวแบบนี้ มองในแง่หนึ่ง ดิฉันกำลัง

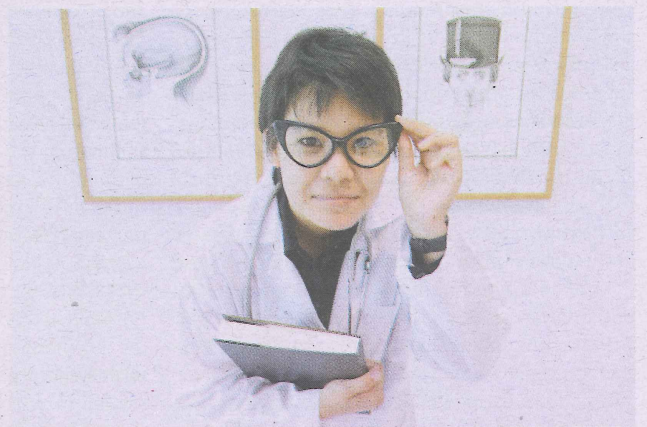
เปรียบตัวเองเป็นหมอที่กำลังศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีความป่วยไข้ทางสังคม เราพยายามที่จะทำความเข้าใจ หรือวิเคราะห์คนป่วยพวกนี้”

■ เปิดตัว ‘คนบาป’

ศิลปินในลุดคุณหมอ นำชมภาพคนป่วยของเธอแต่ละราย ที่แสดงอาการป่วยไข้ออกมาให้เห็นกันคนละแบบ

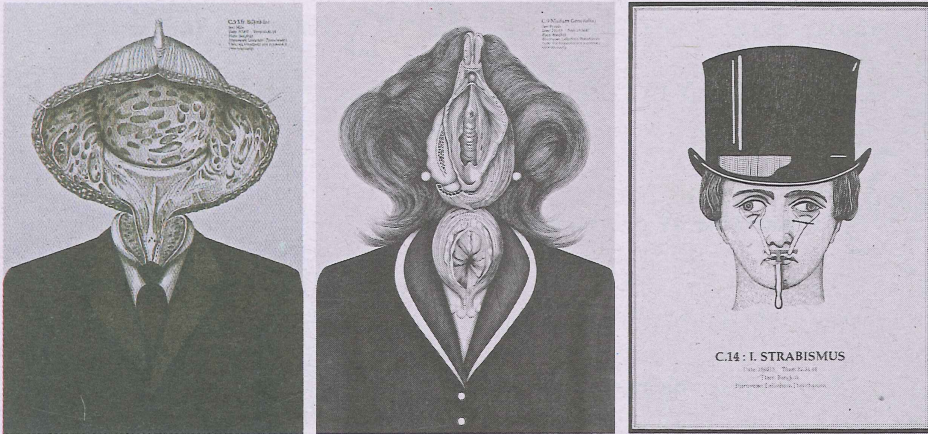
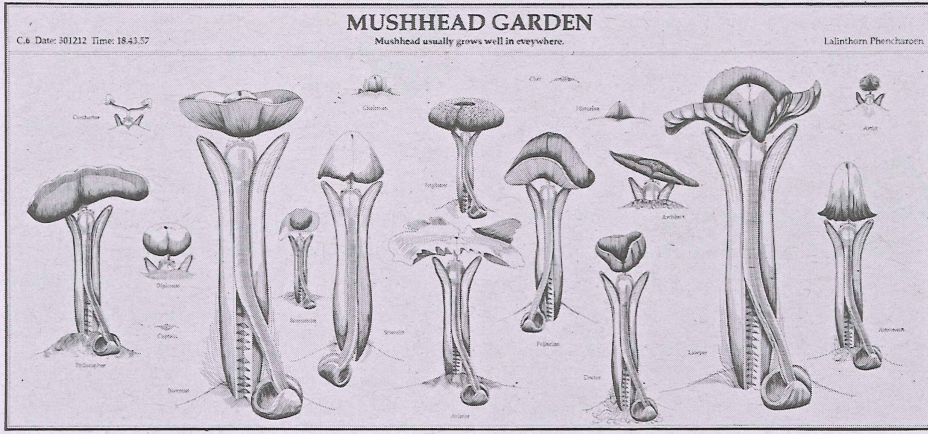
ตัวอักษร C (ย่อมาจาก case=กรณีศึกษา) ตามด้วยหมายเลขที่ถูกเขียนไว้บนภาพ บอกให้รู้ว่า คนป่วยรายนี้ คือกรณีศึกษาลำดับที่เท่าไรของเธอ

“ภาพนี้สะท้อนภาพมนุษย์วัยทำงาน ที่อยู่ในสังคมที่ต้องแข่งขันกันตลอด ต้องคอยควักเอาออกมาต่อสู้ ป้องกันตัวเอง เหมือนกับสัตว์ที่มีอวัยวะต่างๆ ไว้ป้องกันตัว

ส่วนหนึ่งได้รับแรงบันดาลใจมาจากกิ่งก้านพุ่มหนึ่งทางแอฟริกา ที่มันแผ่แผงคอบ เวลาต้องการจะงูศัตรูหรือว่าเวลาตกใจ เปรียบเหมือนกับคนบางคนทีเวลาอยากจะทำอะไร หรือชมศัตรู มักจะทำท่าทางที่ดูน่ากลัว ราวกับกิ่งก้านแผ่แผงคอบ และการที่ดิฉันวาดให้มีใบหูที่ใหญ่ เพื่อที่จะสื่อว่า คนพวกนี้ต้องหูไวตาไว ในเรื่องการยินผลประโยชน์ของตัวเอง หรือนินทาชาวบ้าน จะชอบจับ และมิดาโต เพราะได้ข้อมูลมาจากหนังสือจิตวิทยา ที่มีหลักการอยู่ว่า ถ้าอยากให้คนประทับใจ รู้สึกว่าเราฉลาดในครั้งแรก ต้องทำตาโตเข้าไว้ เขาจะได้รู้ว่าเราฉลาด และอีกนัยหนึ่งการที่มีตาที่โตมากๆ มันจะบ่งบอกอารมณ์ได้เยอะ เช่นฉันดูฉลาด ฉันอ่อนหวาน ฉันดูนะ การทำตาโตช่วยได้

จุมูก ได้แรงบันดาลใจมาจากสัตว์ที่ดมกลิ่นได้ดีมากๆ

คือ ต้นจุกดอก เปรียบกับคนที่ไม่มีกาว สามารถไต่กลิ้งของ ผลประโยชน์ได้ดี มีเขี้ยวลากดิน แบบตัววอลรัส มีลิ้นยาวเหมือน ลิ่นวัว เป็นลักษณะของคนที่ชอบประจบสอพลอ ชอบเลีย เล็บที่ยาวและคม แทนการชอบหยิก ชอบตบตี มีมือที่ดู เหมือนมือตุ๊กแก เพราะดิฉันไปค้นพบว่า เมื่อเทียบสัดส่วน หรือนำหนักตัวแล้ว ตุ๊กแกถือว่ามือที่เหนียว มีอาณาพรมากๆ นำมาเปรียบกับนิสัยของคนที่ต้องจับให้มัน คั้นให้ตาย อะไร อย่างนี้

ส่วนเคี้ยวที่ตอกไว้กับตาตุ่มที่เห็นนี้ เป็นเคี้ยวไก่ค้ะ แต่ ปกติ เคี้ยวไก่มันจะอยู่ข้างใน แต่นี่เอามาไว้ข้างนอก เพราะ จินตนาการว่าถ้าเป็นคนคงจะเดินลำบาก ต้องการถือว่าอย่าเข้า มาใกล้ เคี้ยวตุ๊กตะนะ ชัดชานะอะไรอย่างนี้

แต่ได้รับชมและรับฟังเพียงกรณีศึกษาแรก ก็ทำให้รู้สึก ว่า คนป่วยรายนี้ มีอาการหนักหนาเอสาหาย

รายต่อไปก็ไม่ค่อยหนักนัก อาทิ ภาพวาดที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากพฤติกรรมเชิงลบของคนที่สูงที่สุดที่มักดูถูกคนที่ต่ำต้อยกว่า, คนที่ดูถูกว่าคนอื่นว่า กระดุกคนละเบอร์ กับตัวเอง, คนที่ชอบใช้สายตาเหยียดและสำรวจผู้อื่นตั้งแต่หัวจดเท้า, คนไม่มีความคิดเป็นของตัวเอง ต้องรอคำสั่ง, คนที่ชอบมีอคติ กับผู้อื่นและเข้าข้างตัวเอง ฯลฯ หรือแม้แต่บางภาพที่ต้องการสะท้อนว่าผู้ชายมักจะได้รับโอกาสในหน้าที่การงานดีกว่าผู้หญิง

“ภาพนี้เลยมีชื่อว่า **MUSHHEAD GARDEN** ส่วนของ ไอ้หัวเห็ด สื่อด้วยภาพอวัยวะเพศชายที่เจริญงอกงามได้ดี บน เนินของอวัยวะเพศหญิง เพราะหลายต่อหลายครั้ง เมืองหลัง ความสำเร็จของผู้ชาย มันมาจากผู้หญิงนะ”

ปล่อยให้สายตาปะทะกับภาพแต่ภาพในครั้งแรก อาจ ไม่รู้สึกได้ถึงความแรงของภาพในทันที เพราะศิลปินพยายาม ลดความแรงลงด้วย ภาพภายในของอวัยวะเพศที่แพทย์หรือนักวิทยาศาสตร์มีไว้อธิบายการทำงานของร่างกาย

แต่เมื่อเก็บรายละเอียดทั้งในส่วนของชื่อภาพ และ จินตนาการที่ถูกเสริมเข้าไป เสียงสะท้อนจากผู้ชมจึงมีทั้ง ‘ตูด ชอบ สบาย และแรงมาก’

“ตอนแรกก็พยายามจะกำหนดอายุคนเข้าว่าควรจะเป็น 18+ตีใหม่ แต่เด็กส่วนใหญ่ที่เข้ามา เขาจะรู้สึกว่ามันสวยดี อาจ เพราะวัยเขายังสัมผัสได้แค่ฟอร์ม แต่ยังไม่รู้ว่ามันคืออวัยวะ ส่วนไหนของร่างกาย และส่วนใหญ่คนจะชอบภาพคู่ผู้ชาย

ผู้หญิงใส่สูท เพราะมันดูแฟนตาซี”

นั่นก็คือภาพเป็นอวัยวะเพศของชายและหญิง ถูกย้าย จากที่ๆ มันควรจะอยู่ มาอยู่บนใบหน้าของเขาและเธอผู้มี พฤติกรรมเชิงลบ

■ วิทยาศาสตร์ พู ศิลปะ

ลลินธรนิยามรูปแบบภาพวาดที่ตนเองนำเสนอว่าเป็น **ภาพวาดลายเส้นเชิงความคิด (Conceptual Drawing)** เพราะเป็นการนำ ภาพประกอบทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Illustration) มาบวกกับจินตนาการส่วนตัว เพื่อที่จะวิพากษ์ วิจารณสังคม

“การเขียนภาพทางวิทยาศาสตร์ หรือทางการแพทย์ มัน จะต้องมีคามถูกต้อง สมจริงทุกอย่าง ถูกต้องแม้กระทั่งว่า สัดส่วนทุกอย่างต้องไปวัดจากของจริงแล้วค่อยมาวาด แต่ภาพ ของดิฉัน เป็นการนำเอาของจริงมาใช้ส่วนหนึ่ง และใส่จินตนาการ ของตนเองเข้าไปส่วนหนึ่ง

ดิฉันนำทั้ง 2 ศาสตร์มาเล่น คือวิทยาศาสตร์ กับศิลปะ มันเป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว ที่ศาสตร์หนึ่งจะข้ามมาอีกศาสตร์ หนึ่ง โดยเฉพาะศิลปะร่วมสมัยของทางตะวันตก เช่น Bio Art ที่ศิลปินบางคนทำงานศิลปะ โดยมีกระบวนการเพาะ สเต็มเซลล์ หรือว่า เอ็มเบคที่เรีย เอ็นไซม์ มาทำเป็นงานศิลปะ (หรือวิธี การใดก็ได้ที่จะเป็นตัวช่วยให้ศิลปินสามารถถ่ายทอดความคิด บางอย่างไปสู่สังคมได้)

ดิฉันชอบความเป็นข้อเท็จจริงของวิทยาศาสตร์ จึงพยายาม ทำงานศิลปะของตัวเองด้วยการตั้งเอาข้อเท็จจริงมาใช้ เพื่อให้ คนเชื่อถือ”

■ ศิลปินหญิงผู้พิงเป็นนักกฤษฎี

ลลินธรจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขา ประติมากรรม ภาควิชาวิจิตรศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, ปริญญาโท ภาควิชาทฤษฎีศิลป์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และ ภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำ ภาควิชาทฤษฎีศิลป์

แต่ความสนใจที่มีต่อภาพวาดทางวิทยาศาสตร์ เกิดขึ้น ตั้งแต่เด็ก แม้กระทั่งตอนนี้อะยังมันน่าอดิเรกที่ชอบเก็บ

อุปกรณ์ทางการแพทย์และทดลองทางวิทยาศาสตร์ รวมถึง ยูนีฟอร์มที่สวมใส่ยูนิก็มิได้ไปเช่ามาเป็นการชั่วคราวใดๆ แต่ มีไว้เป็นสมบัติส่วนตัว แลผมก็คิดค้นหาวิธีการที่จะเก็บสะสม ที่แม่เก็บเอาไว้ให้ตั้งแต่เธอสืบตาอยู่โลกเอาไว้ในนานที่สุด และ ความฝันสูงสุดคือ อยากเป็นนักทฤษฎี ค้นพบสิ่งใหม่ ดังเช่น นักทฤษฎีคนดังของโลก

“สนใจมาตั้งนานแล้ว คุณภาพพจน์นี้มาตลอด ตอนเรียน ก็ชอบเรียนมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์ พอมาเรียนศิลปะทำให้ รู้เลยว่าศิลปะกับวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องเดียวกัน แต่แคว้นในการ ศึกษามันต่างกัน ศิลปะจะออกไปในเชิงความรู้สึกทางด้านปรัชญา แต่วิทยาศาสตร์เป็นเรื่องของตรรกะ บวก ลบ คูณ ทหาร มีสูตร ตายตัว

ศิลปะมันก็คือความรู้สึกอย่างหนึ่ง เหมือนเช่นดิฉันสนใจ เรื่องพฤติกรรมคน ดิฉันก็ไปศึกษาว่าพฤติกรรมคนเป็นอย่างไร แล้วก็ทดลองหาวิธีการนำเสนอในรูปแบบต่างๆ ผลการทดลอง ของดิฉันก็คืองานหนึ่งชิ้น แต่แค่ผลการทดลองของนัก วิทยาศาสตร์มันถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ในด้านอื่นๆ ประดิษฐ์ สิ่งอื่น แต่ของเราเหมือนเอามาใช้เพื่อสุขภาพสุนทรีย์ภาพ เพื่อให้ผู้ชมรับเอาความรู้ ความคิด จากตัวศิลปิน”

และแม้จะมีโอกาสเรียน วิชากายวิภาคศาสตร์ (Anatomy) ที่นักศึกษาศิลปะต้องเรียนเป็นพื้นฐาน มาตั้งแต่เรียนในระดับ ปวช. ที่วิทยาลัยช่างศิลป์ กรุงเทพฯ แต่ความสนใจของเธอ ลงลึกไปกว่านั้น

“เรียนวิชากายวิภาคศาสตร์ ตั้งแต่ ปวช.ที่ช่างศิลป์เลย ค่ะ ตอน ป.ตรี ก็เรียน แต่จะไปหนักทางกายวิภาคศาสตร์ของม้า ถ้า Anatomy ทั่วๆไป จะเรียนแค่เรื่องกล้ามเนื้อกับโครง กระดูก แต่พอมทำงานชุดนี้ มันต้องศึกษาถึงลงไปอีกอวัยวะ ต่างๆ ที่ซับซ้อนมากขึ้น”

หนทางในการหาความรู้ใส่ตัวเพิ่มเติม ก่อนจะวาดออกมาเป็นงาน คือการอ่านจากตำราแพทย์, ไปนั่งวาดที่ พิพิธภัณฑ์ กายวิภาคศาสตร์ของตมท โรงพยาบาลศิริราช และบ้างก็ไป อบรมวาดภาพทางวิทยาศาสตร์ กับ **ดร.ศศิวิมล แสงผล** ที่ มหาวิทยาลัยมหิดล

“ทำงานชิ้นหนึ่งออกมา จะ research ก่อนว่าอวัยวะ แต่ละอย่างมันทำงานอย่างไร อยู่ตรงส่วนไหนของร่างกายเรา และนิทรรศการชุดที่จะพัฒนาต่อจากชุดนี้ ก็อยากจะไปศึกษา ทางการแพทย์จากแพทย์ กับคนที่เขาใช้เวลา ออกจะสละเวลาให้เรา เพราะตอนนั้นยังเป็นการทำงานภาพทางวิทยาศาสตร์ที่เห็นมาจากตำราบวกกับจินตนาการของเราอยู่ ดังนั้นในอนาคตดิฉัน ก็อยากจะทำด้วยตัวเอง วาดเสร็จก็อยากจะทำไปให้แพทย์ ช่วยตรวจสอบให้ว่าเราวาดถูกต้องไหม

เพราะหลักการวาดภาพทางวิทยาศาสตร์มันเป็นอย่างนั้น จริงๆ คือผู้วาด ถ้าไม่ใช้แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ นักทฤษฎีศาสตร์ หรือนักสัตวศาสตร์ ก็ต้องนำภาพร่าง ไปให้นักวิทยาศาสตร์ ตรวจสอบก่อน เมื่อผ่านแล้ว จึงค่อยนำมาลงหมึก ลงสี จนเป็น ชิ้นงานที่สมบูรณ์”

■ ‘ศิลปะ’ ทางออกของความรุนแรง

สิ่งที่ทำให้กระตือรือร้นอยากจะทำมากขึ้น เหตุผลดังที่เธอ เคยบอกไปแล้วว่า ชอบในความเป็นข้อเท็จจริงของวิทยาศาสตร์ และได้ตั้งมั่นมารับ ใช้งานศิลปะ เพื่อที่จะสะท้อนบางเรื่องราวกับ สังคมอย่างน่าเชื่อถือ และกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

“ในสังคมที่เป็นจริง เวลาเราไม่ชอบพฤติกรรมคนแบบ นั้นแบบนี้ เราไม่สามารถไปตบตีกับเขาได้จริงๆ ใช่ไหมคะ จะตีจะตบเขาก็ไม่ได้ เดียวเราจะติดคุก เดียวมีเรื่องฟ้องร้อง วุ่นวาย กลายเป็นปัญหา อะไรอย่างนี้

ทางหนึ่งที่ดิฉันจะได้ตอบกับเขาได้ก็คือการทำออกมา เป็นงาน และหวังว่า เมื่อเขาได้เห็นมันแล้วจะสามารถเปลี่ยน พฤติกรรมเชิงลบของเขามาเป็นพฤติกรรมเชิงบวกได้บ้าง เพราะ ดิฉันคิดว่าศิลปะมันเป็นสิ่งที่ช่วยสังคมได้ทางหนึ่ง”

นิทรรศการ Sinnerman โดย ลลินธร เติญเจริญ วันที่ - 20 กรกฎาคม พ.ศ.2556 ณ Gallery D-9 เลขที่ 1085/5 ถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ สอบถาม โทร.08-9616-6868 หรือ gallery.d.9@gmail.com